

ODELJENJE ZA HIDROLOŠKE PROGNOZE

Osnovna delatnost Odeljenja je praćenje hidroloških i meteoroloških procesa koji se odvijaju u rečnim slivovima, prognoziranje, izveštavanje i najavljivanje građanstvu, vodoprivrednim subjektima i ostalim korisnicima o ekstremnim hidrološkim pojavama u slivu. Hidrološke informacije i prognoze se izdaju za potrebe efikasnog sprovođenja odbrane od velikih voda, poplava i leda, kao i za potrebe optimalnog upravljanja svim aktivnostima vezanim za rečne vode (plovidbe, hidroenergetike, građevinarstva, turizma i drugo).

Redovni operativni poslovi

Odeljenje za hidrološke prognoze permanentno, 365 dana u godini, prati i prikuplja podatke hidroloških osmatranja (vodostaj, temperatura vode i ledene pojave) sa 68 izveštajnih hidroloških stanica u zemlji i sa 50 stanica iz podunavskih zemalja, priprema i dostavlja podatke u saglasnosti sa međunarodnim standardima i obavezama vezanim za razmenu hidroloških podataka, obrađuje i analizira hidrološke podatke i meteorološke podatke i prognoze, izdaje hidrološke prognoze i upozorenja na opasne pojave na rekama (poplavni talas, male vode i nagomilavanja leda).

Prikupljanje podataka sa izveštajnih hidroloških stanica, raspoređenih na značajnijim vodotocima u zemlji, se vrši putem radio stanice, telefonom, a u novije vreme, sa 45 stanica opremljenih uređajima za registrovanje vodostaja digitalnim zapisom, putem GSM sistema. Međunarodna razmena hidroloških podataka se vrši preko GTS-a (Global Telecommunication System) Svetske Meteorološke Organizacije.

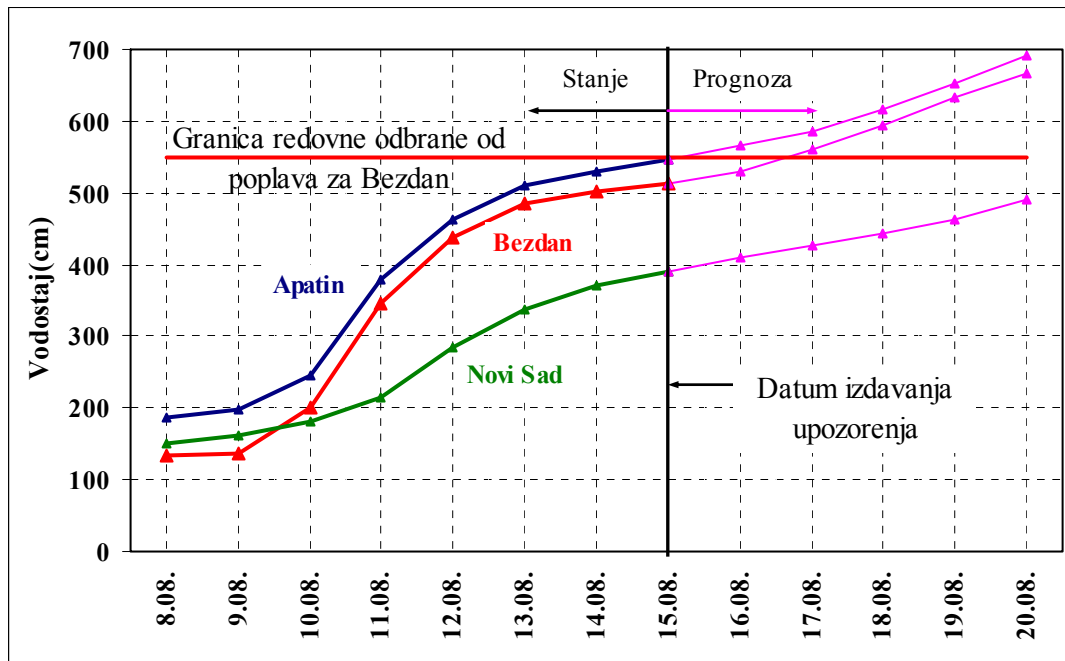
Međunarodna razmena hidroloških podataka i prognoza, kao i emitovanje izveštaja o vodostanju na Radio Beogradu 1 u 12 časova, se ostvaruje u skladu sa Konvencijom o režimu plovidbe na Dunavu, dok se razmena za potrebe odbrane od poplava i leda sa Mađarskom i Rumunijom ostvaruje po osnovu bilateralne saranje.

Primenom hidroloških prognostičkih modela svakodnevno se izdaju višednevne prognoze proticaja i/ili nivoa vode u reci za 19 profila na rekama Dunavu, Savi, Tisi i Velikoj Moravi, merodavnih za odbranu od poplava i druge potrebe. Takođe, izdaju se prognoze kulminacije talasa velikih voda i vreme njegovog prolaska duž rečnog toka. Za ključne profile na rekama Tamišu, Kolubari i Mlavi prognoze se izdaju samo u periodu pojave velikih voda i poplava.

Najave i upozorenja se izdaju kada se na hidrološkoj stanici, prema prognoziranom vrednostima nivoa vode, očekuje prevazilaženje granica redovne ili vanredne odbrane od poplava, koje su određene za svaki rečni sektor i definisane u Operativnom planu odbrane od poplava za tekuću godinu koje donosi Vlada R. Srbije.

Za vodotoke na kojima nisu primenjeni prognostički modeli i bujične vodotoke na kojima se ne vrše osmatranja, na osnovu meteoroloških prognoza i radarskih osmatranja, izdaju se najave i upozorenja o mogućim naglim i većim porastima vodostaja.

Ostvareni i prognozirani nivogrami za hidrološke stanice na reci Dunav u avgustu 2002. godine

U zimskom periodu se izdaju informacije i upozorenja o povećanju gustine ledohoda, formiranju ledostaja, prolećnom pokretanju ledostaja i nagomilavanju leda na kritičnim deonicama (krivina, suženje, mostovska konstrukcija). Za plovne reke se izdaju kratkoročne i dugoročne prognoze ledenih pojava, pri čemu se koriste srednjoročne i dugoročne prognoze vremena.

U letnjem periodu se izdaju informacije o stanju i trajanju malih rečnih voda za potrebe plovidbe.

Izdate hidrološke prognoze, najave i upozorenja, u saglasnosti sa: Opštim planom odbrane od poplava za period od 2008. do 2013. godine (Sl. gl. RS br. 60/2008), Operativnim planom odbrane od poplava za tekuću godinu (Sl. gl. RS br. ...) i Zakonom o odbrani (Sl. SRJ br. 43/94), se distribuiraju glavnom rukovodiocu odbrane od poplava i leda-MPŠV-Republička direkcija za vode, rukovodiocima odbrane od poplava i leda za vodna područja "Dunav", "Sava-Dunav" i "Morava", zatim, Republičkom centru za obaveštavanje, a preko njega Oštinskim štabovima za odbranu od poplava, Ministarstvu unutrašnjih poslova-Sektoru za vanrdne situacije, Gradskom centru za obaveštavanje grada Beograda i sredstvima informisanja.

Prognoziranje i pravovremeno najavljivanje pojave velikih voda, ledenih pojava, njihovo trajanje i intenzitet, je jedna od najefikasnijih mera u odbrani i smanjenju šteta od poplava i leda. Na osnovu izdatih hidroloških informacija i upozorenja vodoprivredni subjekti zaduženi za sprovođenje odbrane od poplava i leda proglašavaju, a zatim i ukidaju odgovarajući stepen odbrane.

Specijani poslovi

U toku trajanja vanrednih hidroloških i meteoroloških pojava i sprovođenja mera redovne i vanredne odbrane od poplava i leda uvodi se dežurstvo tokom celog dana za potrebe konstantnog praćenja padavina, stanja nivoa vode i leda na rekama. Izdaju se posebne informacije, prognoze i upozorenja.

Po prestanku vanrednih hidroloških i meteoroloških pojava i sprovođenja mera odbrane od poplava i leda vrši se analiza i priprema izveštaja o hidrološkim i meteorološkim uslovima koji su izazvali opasne pojave na rekama, kvalitetu izdatih prognoza, informacija i najava, kao i o aktivnostima Odeljenja tokom sprovođenja odbrane.

Sava u zoni železničke stanice
u Beogradu, april 2006. god.

Most kod Ljubičeva na Velikoj
Moravi, januar 1999. god.

Metodološki poslovi

Za potrebe operativne izrade hidroloških prognoza, u zavisnosti od veličine vodotoka, razvijaju se i primenju različite metode, modeli i procedure.